

วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ในขั้นต้น ได้เก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาค้นคว้า เรื่องความสำคัญของการผลิตหนังสือตำรา ประวัติการผลิตหนังสือตำราในประเทศสหรัฐอเมริกา ตลอดจนประวัติการผลิตหนังสือตำราในประเทศไทย โดยอาศัยหนังสือ เอกสาร และผลงานวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

สำหรับการวิจัย เรื่องปัญหาการผลิตหนังสือตำราระดับอุดมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นี้ ได้ใช้วิธีตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาจากหนังสือ วารสาร และเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

๒. สัมภาษณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๓. ออกแบบสอบถามจำนวน ๒ ชุด คือ

แบบสอบถามชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกสถาบัน โดยแบ่งออกเป็น

ก. หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ๒๐ แห่ง

ข. ห้องสมุดคณะหรือสถาบันของมหาวิทยาลัย ๒๒ แห่ง

ค. ห้องสมุดวิทยาลัยครูทั่วประเทศ รวม ๓๖ แห่ง

แบบสอบถามชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถาม ได้สร้างโดยอาศัยศึกษางานและผลงานของมูลนิธิโครงการ-
การตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เป็นหลัก และศึกษาในเรื่องการเลือกและการจัดหา
วัสดุห้องสมุดว่ามีปัญหาและวัตถุประสงค์ในเรื่องใดบ้าง โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

๑. พิจารณาว่า ข้อมูลใดบ้าง เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการทราบ แล้วตั้งเป็น
คำถาม

๒. พิจารณาหารูปแบบคำถามที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อการวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้ได้คำตอบ
ทั้งแบบที่เฉพาะเจาะจง และคำตอบแบบอิสระ

๓. ร่างแบบสอบถาม

๔. ตรวจสอบแบบสอบถาม และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อแก้ไขข้อ
บกพร่องเรียบร้อยแล้ว ได้นำแบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ให้บรรณารักษ์ฝ่ายจัดหาวัสดุ
ห้องสมุดทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ทดลองตามแบบสอบถาม รวม ๑๐ ฉบับ สำหรับ
แบบสอบถามที่ถามคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำรา นั้น ได้รับความกรุณาจากท่าน
ประธานมูลนิธิโครงการตำรา เป็นผู้ตรวจสอบ สุดท้ายนำแบบสอบถามทั้ง ๒ ชุด มาตรวจ
สอบ แก้ไขข้อบกพร่องให้เรียบร้อย แล้วนำไปพิมพ์เป็นแบบที่แท้จริงต่อไป

เหตุที่ใช้แบบสอบถาม

การใช้แบบสอบถาม นับว่ามีข้อดีคือ

๑. ผู้ตอบมีอิสระในการตอบ ทำให้ได้คำตอบที่จริงจัง เปิดโอกาสให้ผู้ตอบกล้า
ตอบในสิ่งที่ถูกถาม

๒. สะดวกสำหรับผู้วิจัย กล่าวคือ ได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการ เพื่อนำมา
วิเคราะห์ได้ตรงจุดมุ่งหมายที่สุด

๓. ผู้วิจัยสามารถได้รับข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ผู้ตอบ
แบบสอบถามจะอยู่ห่างไกลกัน

๔. สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๕. ผู้ตอบมีเวลานานพอที่จะหาคำตอบ ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ดังนี้

๑. ส่งแบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ จำนวน ๗๘ ฉบับ ได้รับคืน จำนวน ๖๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑๘ ในจำนวน ๗๘ ฉบับ ได้แบ่งส่งดังนี้

แบบสอบถามหอสมุดกลางมหาวิทยาลัย (ทั้งนี้หอสมุดของวิทยาเขต ๘ แห่งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหอสมุดกลาง ทั้ง ๘ หอสมุด) จำนวน ๒๐ ฉบับ ได้รับคืน ๑๗ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๕

แบบสอบถามห้องสมุดคณะหรือสถาบันในมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๒ ฉบับ ได้รับคืนมาครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

แบบสอบถามห้องสมุดวิทยาลัยครูทั่วประเทศ จำนวน ๓๖ ฉบับ ได้รับคืน ๒๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕๕

๒. แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้รับคืน ๙ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๖๐

วิเคราะห์ข้อมูล

นำคำตอบจากแบบสอบถาม และหาค่าร้อยละของแต่ละคำตอบ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P = อัตราส่วน ๑๐๐

f = จำนวนผู้ตอบปัญหาข้อนั้น ๆ

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ
โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดทางสังคม-
ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลจากรายการหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ ที่จัดพิมพ์แรกเริ่ม จนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ
โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ส่งแบบสอบถาม ๑๕ ฉบับ ได้รับคืน ๔ ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ ๖๐

ตารางที่ ๑ ผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
จำแนกตามสถาบันที่สังกัด

สถาบันที่สังกัด	ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	เพศ	
			ชาย	หญิง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		๑	-	๑
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		๖	๔	๑
มหาวิทยาลัยศิลปากร		๑	-	๑
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์		-	-	-
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		๑	-	๑
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		-	-	-
มหาวิทยาลัยขอนแก่น		-	-	-
มหาวิทยาลัยรามคำแหง		-	-	-
มหาวิทยาลัยมหิดล		-	-	-
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		-	-	-
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์		-	-	-

ตารางที่ ๑ นี้ แสดงให้เห็นถึงคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
จำนวน ๑๕ คน ซึ่งแบบสอบถาม ๔ คน เป็นอาจารย์ที่สังกัดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มากที่สุด เป็นจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๖ นอกนั้นเป็นอาจารย์สังกัดจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ๑ คน มหาวิทยาลัยศิลปากร ๑ คน และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๑ คน คิด
เป็นแห่งละ ร้อยละ ๑๑.๑๑ คน ปรากฏว่าไม่มีจากมหาวิทยาลัยอื่นอีกเลย

จากการจำแนกตำแหน่งงานของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคม-
ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งมีตำแหน่งบริหาร มีประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ
กรรมการ กรรมการและที่ปรึกษากฎหมาย กรรมการและเหรัญญิก กรรมการและเลขา-
นุกรการ ประธานอนุกรรมการสาขาวิชา อนุกรรมการสาขาวิชา เป็นต้น ปรากฏว่า มีผู้
ดำรงตำแหน่งเดียว ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ และมีผู้ดำรงตำแหน่งคราวเดียวกัน
๒ ตำแหน่ง มี ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒

จากการจำแนกระยะเวลาดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำรา
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปรากฏว่าจากผู้ตอบแบบสอบถาม ๔ คน ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง
บริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ เป็นเวลา ๒ ปี มีมากที่สุด จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ
๔๔.๔๔ รองลงมาคือ ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา ๔ ปี และมากกว่า ๔ ปี มีจำนวนที่เท่ากัน
คือ ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง ๕ ปี มีน้อยที่สุด คือ จำนวน
๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑

คณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ได้ให้ข้อคิด
เห็นในเรื่องการจัดพิมพ์หนังสือใน ๔ สาขา มี ปรัชญา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศา-
สตร์ เศรษฐศาสตร์ จิตวิทยา ภาษาและวรรณคดี สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา นั้น
เพียงพอแล้วหรือยังไม่เพียงพอ ปรากฏว่า มีผู้เลือกตอบเพียงพอแล้ว ๖ คน คิดเป็นร้อยละ
๖๖.๖๗ และมีผู้เลือกตอบว่ายังไม่เพียงพอ ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓

จากข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ในเรื่อง การประชุมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ ปรากฏว่ามี
กรรมการบริหารสูงสุด ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๔ ต้องการให้มีการประชุมทุก ๒ เดือน
รองลงมาคือ กรรมการบริหาร ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒ ต้องการให้มีการประชุมทุก
๑ เดือน และสุดท้ายกรรมการบริหารอีก ๓ คน ต้องการให้มีการประชุมทุก ๑^๒/_๒ เดือน
๖ เดือน และประชุมเมื่อมีปัญหา ตามลำดับ

สำหรับข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารโครงการตำราฯ ในเรื่อง อัตราค่า
 สมนาคุณผู้แต่ง ผู้แปล บรรณาธิการ ฯลฯ นั้นเหมาะสมหรือไม่ ปรากฏว่า กรรมการ
 บริหารฯ ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๘ มีความเห็นว่า อัตราค่าสมนาคุณนั้นเหมาะสมแล้ว
 และอีก ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ เห็นว่ายังไม่เหมาะสม

ตารางที่ ๒ แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
 เรื่องหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือมาตีพิมพ์

หลักเกณฑ์การคัดเลือก หนังสือมาตีพิมพ์	ให้ความสำคัญ เป็น อันดับที่ ๑	ให้ความสำคัญ เป็น อันดับที่ ๒	ให้ความสำคัญ เป็น อันดับที่ ๓	ให้ความสำคัญ เป็น อันดับที่ ๔
๑. พิจารณาด้านผู้แต่ง ผู้แปล ฯลฯ ใน ด้านคุณวุฒิ ชื่อเสียง และประสบการณ์	๔	๔	-	๑
๒. ดูความต้องการของตลาด	๑	๒	๔	๑
๓. ส่วนวนภาษาในการเขียน	-	-	๒	๗
๔. เนื้อหาสาระของเรื่อง	๔	๓	๒	-
๕. อื่น ๆ	-	-	-	-

ตารางที่ ๒ แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
 เรื่องหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือมาตีพิมพ์โดยให้จัดลำดับให้ความสำคัญในการพิจารณา
 หลักเกณฑ์ดังกล่าว จากแบบสอบถามแสดงถึงให้ความสำคัญในการพิจารณาในด้านผู้แต่ง
 ผู้แปล ฯลฯ ในด้านคุณวุฒิ ชื่อเสียง และประสบการณ์ และพิจารณาในด้านเนื้อหาสาระของ
 เรื่อง เป็นอันดับที่ ๑ คือ จำนวนเลือก ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๔ สำหรับการพิจารณา
 ในด้านส่วนวนภาษาในการเขียน จัดเป็นหลักเกณฑ์อันดับที่พิจารณา สุดท้าย มีผู้เลือก ๗ คน
 ให้อยู่ในระดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘

ตารางที่ ๓ แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
ในด้านปัญหาการผลิตหนังสือตำราของมูลนิธิโครงการตำราฯ

ปัญหาการผลิตหนังสือตำราของมูลนิธิโครงการตำราฯ	จำนวนเลือก	คิดเป็นร้อยละ
๑. ขาดแคลนเงินทุนในการผลิตหนังสือ	๖	๖๖.๖๗
๒. ขาดแคลนเงินทุนในการจ้างคนมาทำงาน	๑	๑๑.๑๑
๓. ขาดแคลนบุคคลที่มีมือที่จะมาช่วยทำงาน	๔	๔๔.๔๔
๔. ขาดแคลนหนังสือที่มีเนื้อหาสาระดี	๒	๒๒.๒๒
๕. คณะกรรมการบริหารมีงานมากจนไม่สามารถทำงานให้มูลนิธิโครงการตำราฯ ได้อย่างเต็มที่	๗	๗๗.๗๗
๖. หน้กรวิชากรช่วยเขียนหนังสือที่มีคุณค่าป้อนมูลนิธิโครงการตำราฯ ยาก	๔	๔๔.๔๔
๗. การผลิตมีขั้นตอนมากจนทำให้หนังสือออกล่าช้า	๔	๔๔.๔๔
๘. ยอดการจำหน่ายต่ำ	๓	๓๓.๓๓
๙. ปัญหาในการจำหน่ายโดยเฉพาะปัญหาการเก็บเงิน	๒	๒๒.๒๒
๑๐. ต้นทุนในการจัดทำสูง ทำให้ต้องราคาสูง	๓	๓๓.๓๓
๑๑. ปัญหาอื่น ๆ (การโฆษณา)	๑	๑๑.๑๑
๑๒. ไม่มีปัญหาเลย	-	-

*ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

ตารางที่ ๓ นี้ แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
ในด้านที่มูลนิธิโครงการตำราฯ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ประสบปัญหาในการดำเนินงาน
จะเห็นว่า ปัญหาในเรื่อง คณะกรรมการบริหารมีงานมากจนไม่สามารถทำงานให้กับมูลนิธิ
โครงการตำราฯ ได้อย่างเต็มที่ เป็นปัญหาสูงสุดถึงร้อยละ ๗๗.๗๗ รองลงมาคือ ปัญหาขาด
แคลนเงินทุนในการผลิตหนังสือ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๖

ความเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
ในเรื่องการจัดพิมพ์และการจำหน่าย ปรากฏว่า กรรมการบริหาร ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๔
ต้องการให้สำนักพิมพ์จัดพิมพ์หนังสือและจำหน่ายให้ด้วย กรรมการบริหาร ๔ คน คิดเป็นร้อยละ
๕๔.๕๔ ต้องการให้มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จัดพิมพ์หนังสือเองแต่ให้
ร้านค้าหรือสำนักพิมพ์จำหน่ายให้ และปรากฏว่า ไม่มีผู้ใดต้องการให้มูลนิธิโครงการตำรา
จัดพิมพ์หนังสือและจัดจำหน่ายหนังสือเอง

คณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แสดงข้อ
คิดเห็นในเรื่อง การประชาสัมพันธ์หนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ ที่เป็นอยู่ขณะนี้ ปรากฏ
ว่า กรรมการบริหาร ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ต้องการให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์
หนังสือให้ดีขึ้น

ตารางที่ ๔ แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ ในชั้น
ตอนต่าง ๆ ที่ทำให้หนังสือออกล่าช้า

ในการผลิตหนังสือ	ขั้นตอนที่ทำให้หนังสือออกล่าช้า	มีผู้เสียจำนวน	คิดเป็นร้อยละ
๑.	การพิจารณาของคณะกรรมการ	๒	๒๒.๒๒
๒.	การผ่านบรรณาธิการ	๓	๓๓.๓๓
๓.	การผ่านผู้ตรวจต้นฉบับ	๔	๔๔.๔๔
๔.	ผู้เขียนส่งต้นฉบับเข้า	๕	๕๕.๕๕
๕.	การจัดพิมพ์ล่าช้า	๘	๘๘.๘๘
๖.	การจัดจำหน่าย	-	-
๗.	อื่น ๆ	-	-

* ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

ตารางที่ ๔ แสดงข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราสังคม
ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ในเรื่องการผลิตหนังสือ ตั้งแต่ผู้เขียนเสนอเรื่องจนถึงการจัดจำหน่าย

นั้นมีขั้นตอนต่าง ๆ หลายขั้นตอน มีขั้นตอนใดบ้างที่เป็นเหตุให้การผลิตหนังสือล่าช้าที่สุด
ปรากฏว่า การจัดพิมพ์หนังสือล่าช้า เป็นขั้นตอนที่มีปัญหามากที่สุด มีผู้เลือกถึง ๘ คน คิด
เป็นร้อยละ ๘๘.๘๘ สำหรับขั้นตอนในเรื่องการจัดจำหน่าย ไม่เป็นปัญหาเลย

ตารางที่ ๕ แสดงความต้องการของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
ในเรื่องรูปแบบการประชาสัมพันธ์หนังสือ

การประชาสัมพันธ์หนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ	มีผู้เลือกจำนวน	คิดเป็นร้อยละ
๑. ให้มูลนิธิส่งรายการหนังสือแก่ห้องสมุดทาง สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	๕	๕๕.๕๕
๒. ให้มูลนิธิส่งรายชื่อหนังสือไปยังแผนก หรือ ภาควิชาทางสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย	๔	๔๔.๔๔
๓. ให้สำนักพิมพ์โฆษณาให้	๕	๕๕.๕๕
๔. โฆษณาโดยผ่านวารสารต่าง ๆ	๘	๘๘.๘๘
๕. อื่น ๆ (ส่งให้แผนกวิชาที่เกี่ยวข้องหรือ อาจารย์ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเผยแพร่ให้)	๑	๑๑.๑๑

ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

ตารางที่ ๕ แสดงความต้องการของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการตำราฯ
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ในรูปแบบของการประชาสัมพันธ์ ปรากฏว่า กรรมการบริหาร
สูงสุด ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๘ ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์แบบโฆษณาโดยผ่าน
วารสารต่าง ๆ รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์ โดยการที่มูลนิธิส่งรายชื่อหนังสือแก่
ห้องสมุดทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และการให้สำนักพิมพ์โฆษณาให้ คือ มีผู้เลือก
๕ คนเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ จำนวน ๗๘ ฉบับ
ได้รับคืน จำนวน ๖๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๕ โดยแบ่งเป็น

ก. ส่งแบบสอบถามแก่หอสมุดกลางมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๐ ฉบับ ได้รับคืน
๑๗ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๕

ข. ส่งแบบสอบถามแก่ห้องสมุดคณะและสถาบันในมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๒ ฉบับ
ได้รับคืนครบ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ค. ส่งแบบสอบถามแก่ห้องสมุดวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ๓๖ ฉบับ ได้รับคืน ๒๔
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๕๕

ตารางที่ ๖ จำแนกสาขาวิชาของห้องสมุดที่ตอบแบบสอบถาม

สาขาวิชา ห้องสมุด	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์	สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์และ วิทยาศาสตร์
หอสมุดกลางมหาวิทยาลัย	๑	๑	๗	๘
ห้องสมุดคณะหรือสถาบัน ในมหาวิทยาลัย	๑๖	๑	๕	-
ห้องสมุดวิทยาลัยครู	-	-	๒๔	-
รวม	๑๗	๒	๔๑	๘
ร้อยละ	๒๕	๒.๙๔	๖๐.๒๙	๑๑.๗๖

ตารางที่ ๖ จำแนกสาขาวิชาของห้องสมุดที่ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า
ห้องสมุดที่ส่งแบบสอบถามคืนสูงสุด เป็นห้องสมุดทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ๔๑
แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๒๙ รองลงมา เป็นห้องสมุดทางด้านสังคมศาสตร์โดยเฉพาะ
๒๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ห้องสมุดที่มีทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖ และเป็นห้องสมุดทางด้านมนุษยศาสตร์น้อยที่สุด มี ๒ แห่ง
คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๔

ตารางที่ ๗ แสดงถึงผู้ที่สามารถคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด

ห้องสมุด	ผู้สามารถ คัดเลือกหนังสือ เข้าห้องสมุด	บรรณารักษ์	คณะกรรมการ ห้องสมุด	อาจารย์ (โดยวิธี เสนอรายชื่อ)	นิสิต นักศึกษา	วิธีอื่น ๆ
ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัย		๑๖	๒	๑๔	๑๔	๑ ชุดคณาจารย์ นอกที่เป็น สมาชิกห้องสมุด
ห้องสมุดคณะหรือสถาบัน ในมหาวิทยาลัย		๑๗	๗	๒๐	๒๔	๔ แผนกจัดหา หนังสือจาก สำนักห้องสมุด กลาง เป็นผู้ เลือก
ห้องสมุดวิทยาลัยครู		๒๖	๓	๒๔	๔	-
รวม		๕๙	๑๒	๕๙	๔๘	๕
ร้อยละ		๘๖.๗๖	๑๗.๖๕	๘๖.๗๖	๗๐.๕๙	๗.๓๕

ตารางที่ ๗ แสดงว่า การคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด ผู้ที่สามารถคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดได้สูงสุด คือ ห้องสมุดให้บรรณารักษ์ และอาจารย์เสนอรายชื่อ ถึง ๕๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๖ รองลงมา คือ การให้นิสิตนักศึกษาเสนอรายชื่อหนังสือ มี ๔๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๕๙

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๘ แสดงการเลือกซื้อหนังสือมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ของห้องสมุด

การเลือกซื้อหนังสือ มูลนิธิโครงการตำรา	ห้องสมุด			รวม (๖๘)	ร้อยละ
	หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย	ห้องสมุดคณะ หรือสถาบัน	ห้องสมุด วิทยาลัยครู		
๑. มีผู้เสนอแนะ	๑๘	๑๔	๒๖	๕๘	๘๕.๒๙
๒. เลือกจากบทวิจารณ์ ในวารสาร	๓	๑๐	๓	๑๖	๒๓.๕๓
๓. เลือกจากโฆษณาใน วารสารต่าง ๆ	๕	๖	๒๔	๓๕	๕๑.๔๗
๔. เลือกจากตัวอย่างที่ สำนักพิมพ์ส่งมาให้	๑๐	๘	๙	๒๗	๓๙.๗๑
๕. เลือกจากใบแจ้งรายชื่อ หนังสือของมูลนิธิโครงการ ตำรา	๘	๙	-	๑๗	๒๕
๖. อื่น ๆ	๕	๕	-	๙	๑๓.๒๔

*ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

ตารางที่ ๘ แสดงว่าห้องสมุดได้เลือกซื้อหนังสือของมูลนิธิโครงการตำรา
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ โดยมีผู้เสนอแนะมากที่สุด คือ ห้องสมุด ๕๘ แห่ง คิดเป็น
ร้อยละ ๘๕.๒๙ รองลงมาคือ ห้องสมุด ๓๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔๗ เลือกจากโฆษณา
ในวารสารต่าง ๆ สำหรับวิธีการเลือกวิธีอื่น ๆ (ข้อ ๖) ได้แก่ ทางร้านค้าเสนอให้บรรณา-
กรเลือกซื้อจากร้านค้าเอง หรือจากการที่เป็นสมาชิกมูลนิธิโครงการตำรา เช่น หอสมุด
กลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น

ตารางที่ ๔ แสดงวิธีการซื้อหนังสือมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ของห้องสมุด

วิธีการซื้อหนังสือ	ห้องสมุด			รวม (๖๘)	ร้อยละ
	หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย	ห้องสมุดคณะ หรือสถาบัน	ห้องสมุด วิทยาลัยครู		
๑. สั่งซื้อโดยตรงจาก สำนักพิมพ์	๔	๑๔	๒๐	๔๓	๖๓.๒๔
๒. สั่งซื้อโดยผ่านตัวแทน เช่น ร้านค้าจำหน่ายหนังสือ เป็นต้น	๑๖	๑๖	๑๙	๕๑	๗๕
๓. สั่งซื้อโดยตรงจากมูลนิธิ โครงการตำรา	๖	๕	๘	๑๙	๒๗.๔๔

* ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

ตารางที่ ๔ แสดงว่าห้องสมุดได้ซื้อหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ โดยวิธีสั่งซื้อผ่านตัวแทน เช่น ร้านจำหน่ายหนังสือ เป็นต้น มากที่สุดถึง
๕๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๕ รองลงมา คือ ซื้อโดยตรงจากสำนักพิมพ์ มี ๔๓ แห่ง คิดเป็น
ร้อยละ ๖๓.๒๔ สำหรับการสั่งซื้อโดยตรงจากมูลนิธิโครงการตำรา นั้น มีห้องสมุดใช้วิธีนี้
น้อยที่สุด เพียง ๑๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๔

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อคิดเห็นของบรรณารักษ์ในเรื่องปัญหาที่มักพบเกี่ยวกับ
หนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ

ปัญหา	บรรณารักษ์			รวม (๖๘)	ร้อยละ
	หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย	ห้องสมุดคณะ หรือสถาบัน	ห้องสมุด วิทยาลัยครู		
๑. รูปเล่มเล็กและบางเกินไป	๖	๗	๘	๒๑	๓๐.๘๘
๒. การเย็บเล่มไม่ดี ขำรุงง่าย	๘	๑๕	๑๔	๓๗	๕๔.๕๑
๓. ใช้กระดาษเนื้อเลว ฉีกขาด ง่าย	๖	๘	๕	๑๙	๒๗.๕๔
๔. ตัวอักษรอ่านได้ยาก	๑	๑	๑	๓	๔.๕๑
๕. ลงรายละเอียดเกี่ยวกับ หนังสือไม่สมบูรณ์ เช่น ชื่อ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ราคา เป็นต้น	๔	๘	๘	๒๐	๓๐.๘๘
๖. เนื้อหาจัดเข้าหมวดหมู่ยาก	๓	๕	๑๒	๒๐	๒๙.๕๕
๗. ให้อ่านเรื่องยาก	๓	๓	๗	๑๓	๑๙.๑๑
๘. ไม่มีปัญหา	๓	๔	๔	๑๑	๑๖.๑๘

*ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อคิดเห็นของบรรณารักษ์ห้องสมุดในเรื่องปัญหาที่มักพบ
เกี่ยวกับหนังสือที่ผลิตโดยมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปรากฏว่า ปัญหา
คือ การเย็บเล่มไม่ดี ขำรุงง่าย เป็นปัญหาสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๑ ปัญหารองลงมาคือ
รูปเล่มเล็กและบางเกินไป และปัญหาการลงรายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือไม่สมบูรณ์ เช่น ชื่อ-
ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ราคา เป็นต้น มีบรรณารักษ์ประสบปัญหาดังกล่าว ๒๑ คน
เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๘

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลจากรายการหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ ที่จัดพิมพ์แล้ว ตั้งแต่แรกเริ่ม จนถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๒ จำนวน ๓๕ ชื่อเรื่อง

ตารางที่ ๑๑ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ
ภูมิศาสตร์	๑	๒.๘๖
ประวัติศาสตร์	๑๐	๒๘.๕๗
รัฐศาสตร์	๖	๑๗.๑๔
จิตวิทยา	๑	๒.๘๖
ปรัชญา	๓	๘.๕๗
ภาษาและวรรณคดี	๔	๑๑.๔๓
เศรษฐศาสตร์	๔	๑๑.๔๓
สังคมวิทยาและม.	๔	๑๑.๔๓
หนังสือชุด*	๒	๕.๗๑

* คือ ชุดวรรณไวทยาการ และชุดรักเมืองไทย

ตารางที่ ๑๑ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษย-
ศาสตร์ ตั้งแต่แรกเริ่ม จนถึงเดือน มีนาคม ๒๕๒๒ มีจำนวน ๓๕ ชื่อเรื่อง ปรากฏว่า
มีหนังสือสาขาวิชาประวัติศาสตร์มากที่สุด ๑๐ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๗ รองลงมาคือ
หนังสือสาขาวิชารัฐศาสตร์ มี ๖ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๔ หนังสือในสาขาวิชา
ภูมิศาสตร์ และจิตวิทยา มีน้อยที่สุด คือ สาขาวิชาละ ๑ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๖

ตารางที่ ๑๒ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกเป็นหนังสือแต่ง
เรียบเรียงหรือรวบรวม

สาขาวิชา	จำนวนชื่อเรื่อง (๑)	แต่ง เรียบเรียง หรือรวบรวม (๒)	ร้อยละ (๒) % (๑)
ภูมิศาสตร์	๑	๑	๑๐๐
ประวัติศาสตร์	๑๐	๑	๑๐
รัฐศาสตร์	๖	๑	๑๖.๖๗
จิตวิทยา	๑	๑	๑๐๐
ปรัชญา	๓	-	๐.๐๐
ภาษาและวรรณคดี	๔	๔	๑๐๐
เศรษฐศาสตร์	๔	๑	๒๕
สังคมวิทยาและมนุษยศาสตร์	๔	๓	๗๕
หนังสือชุด	๒	๒	๑๐๐
รวม	๓๔	๑๔	๔๐

ตารางที่ ๑๒ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำแนกเป็นหนังสือแต่ง เรียบเรียง หรือ รวบรวม มีจำนวน ๑๔ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๐ หนังสือที่แต่ง เรียบเรียง หรือ รวบรวม ในสาขาวิชาภูมิศาสตร์ จิตวิทยา ภาษาและวรรณคดี และหนังสือชุด นับว่าสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ รองลงมาคือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๗๕

ตารางที่ ๑๓ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกเป็นหนังสือแปล หรือแปลและเรียบเรียง

สาขาวิชา	จำนวนชื่อเรื่อง (๑)	แปล, หรือแปลและ เรียบเรียง (๒)	ร้อยละ (๒) (๑)% (๑)
ภูมิศาสตร์	๑	-	๐.๐๐
ประวัติศาสตร์	๑๐	๔	๔๐
รัฐศาสตร์	๖	๕	๘๓.๓๓
จิตวิทยา	๑	-	๐.๐๐
ปรัชญา	๓	๓	๑๐๐
ภาษาและวรรณคดี	๔	-	๐.๐๐
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๔	๑	๒๕
หนังสือชุด	๒	-	๐.๐๐
รวม	๓๕	๒๑	๖๐

ตารางที่ ๑๓ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำแนกเป็นหนังสือแปล หรือ แปลและเรียบเรียง ปรากฏว่าเป็นหนังสือแปล หรือ แปลและเรียบเรียง จำนวนสูงถึง ๒๑ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๐ หนังสือแปล หรือ แปลและเรียบเรียง ในสาขาวิชา ปรัชญา คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ รองลงมา คือ สาขาวิชา ประวัติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๔๐

ตารางที่ ๑๔ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราฯ จำแนกตามภาษาที่เขียน

สาขาวิชา	จำนวนชื่อเรื่อง	เขียนเป็นภาษาไทย	เขียนเป็นภาษาต่างประเทศ
ภูมิศาสตร์	๑	๑	-
ประวัติศาสตร์	๑๐	๙	๑
รัฐศาสตร์	๖	๖	-
จิตวิทยา	๑	๑	-
ปรัชญา	๓	๓	-
ภาษาและวรรณคดี	๔	๔	-
เศรษฐศาสตร์	๔	๔	-
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๔	๓	๑
หนังสือชุด	๒	๒	-
รวม	๓๔	๓๓	๒
ร้อยละ	๑๐๐	๙๔.๒๙	๕.๗๑

ตารางที่ ๑๔ จำนวนหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษย-
ศาสตร์ จำนวน ๓๔ ชื่อเรื่อง จำแนกตาม ภาษาที่เขียน ปรากฏว่า เขียนเป็นภาษาไทย
จำนวน ๓๓ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒๙ และเขียนเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน
๒ ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๑